

NGy 1994 febr. 2.

VEZETŐK LAPJA

A MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK ÉS SZÜLŐK FÉLÉVI ÉRTESÍTŐJE

A TARTALOMBÓL

BEMUTAKOZNAK

LENDVAI-LINTNER IMRE

IFJ. VAJTAY ISTVÁN

ÍGY LÁTJÁK A FIATALOK

A TISZTASÁG BÁTORSÁGA

EMLÉKTÁBOR GÖDÖLLŐN

GÖDÖLLŐI BENYOMÁSOK

JELES NAPOK - 1995

TÁJÉKOZTATÓ

HAZA MENTEK

1993

79. SZÁM

JÁMBOR LAJOS EMLÉKMŰ

Az alább felsorolt adományozók nagylelkűsége tette lehetővé az emlékmű felállítását. A 2,245.00 dollárt kitevő adományokat ezúton hálás köszönettel nyugtázzuk.

1993. augusztus 20-án este a tábor tűz előtt ünnepélyes keretek között, az egész vk. tábor részvételével, avatták fel a Jámbor Lajos Emlékművet a fillmorei Sík Sándor Cserkészparkban. Az emlékmű a központi barak oldalán, a Sík Sándor Emlékmű mellett nyert elhelyezést.

*„Szakadka fiúk, a nap arca nevei,
Ott kezdődött a fiús, tüzes élet!”
(Sík Sándor: Cserkészpark)*

JÁMBOR LAJOS, cscst.

1919 - 1990

A Sík Sándor Cserkészpark Gondozója

*„Becsüljük meg, ha szavak helyett tetteket látunk”
(Tóth Pál)*

Hálás szeretettel őrizzük Lajos-bé emlékeit

Ádám János, S.J.
Apáthy László
Baránski Tibor és Kati
Bárdossy Vilmos
Bócsay Zoltán
Bodnár Gábor
Bodnár Gábor, dr.
Calgary-i csapatok
Chászár Ede, dr.
Csaba Ilona
Csermely Péter
Dala Irén
Derka Attila, id.
Dolesh Gyula és Mária
Falk Viktor
Filó Gábor, dr.
Fischer Viktor
Forgách Péter, dr.

Friedrich Ottó
Gaydan Melinda
Glaser János
Henkey Károly, Msgr.
Horváth Mihály
Jámbor László
Jaschkó Balázs, S.J.
Juhász Pál
Kálnoky Ernő
Kardos György
Lendvai-Lintner Imre
Mauksch Péter
Merényi Rita
Mészáros Andrea, dr.
Murguly Sándor
Némethy György, dr.
Pándi György
Pap Gyula

Pigniczki Eszter
Pigniczki László
Pigniczki Réka
Pintér János
Pope-Jámbor Gyöngyi
Rácz Vilmos
Schlóder Miklós
Seregélyes Márton
Szappanos István
Szentkirályi Endre
Szentkirályi Pál
Szőke László, dr.
Szőke Péter
Teszár József
Totha Bodnár Csilla
Vörös Katalin
Zimmerman Ferenc
Zsolnay Miklós és
Erzsébet

BEMUTATKOZÓ

Az KMCSSZ április közgyűlésén őrsegváltás történt a Szövetségben. Bodnár Gáborbá több mint negyvenéves áldozatos és mesteri szolgálat után átadta a Szövetség központi irányítását Lendvai-Lintner Imrének. Ugyanakkor, a közgyűlés ifj. Vajtay Istvánt választotta a Szövetség vezetőtisztségének. A cikkben a két új tisztviselő bemutatkozik a VL lapjain azoknak, akik még nem ismerik őket. Az írásban feltett kérdéseimre Imre írásban válaszolt. Pista egyelőre csak két kérdésemre válaszolt. Sok munkája miatt nem volt ideje többre. Remélem azonban, hogy a VL következő számában a többi kérdésre adott válaszát is közreadhatom. Ádám Atya)

Lendvai-Lintner Imre cscst.

◆ Milyen volt eddigi pályafutásod?

1949. október 14-én születtem Feldkirchben, Ausztriában. Szüleimmel 1956 nyarán vándoroltunk ki az USA-ba. Édesapám 1962-ig, haláláig, a Cserkészszövetség Gazdasági Hivatalát vezette. 1956 szeptemberében lettem a passaici 6 sz. Gábor Áron cserkészcsapat tagja. Kohómérnöki szakott végeztem a new jerseyi Stevens Institute of Technology egyetemen. Húsz éve dolgozom az EXXON azaz ESSO olajvállalat mérnöki intézetében. Több hosszabb kiküldetésem volt, legutóbb négy évet töltöttem vállalatom angliai irodájában. Jelenleg egy számítástechnikával és statisztikával foglalkozó osztályt vezetek.

Felégem, Ágnes, a torontói Medgyessy családból származik. Leánykorában a torontói Boldog Kinga csapat aktív tagja volt. Három gyermekünk van: Béla, Zsófia és Géza, akik jelenleg a passaici csapatoknál működnek. Béla és Zsófia Coburghban végeztek őrvezetőképző tábort, Géza idén végzett Fillmoreban.

Vezetői pályafutásomat 1963-ban kezdtem mint őrvezető a Gábor Áron cserkészcsapatban. Azóta a csapat és a helyi Fenntartó Testület minden beosztását betöltöttem. Angliai tartózkodásom alatt egy kicsit besegítettem az első kerület vezetőképzésébe. A központi munkából is kivettem részem: 12 évig voltam az IB elnöke, 10 évig vezettem az őv-tábort Fillmoreban és több jubileumi táborban vállaltam vezetői beosztást.

◆ Hogy élted meg az "őrsegváltást"?

Kezdetben természetesen nehéz volt. De Gáborbá mindent megtett, hogy segítsen. Tanácsaival, főtitkári munkájával továbbra is segít. Adja a Jó Isten, hogy még sokáig élvezhessük segítségét.

◆ Miért tartod fontosnak a KMCSSZ létezését?

Két okból: Elsősorban a külföldön, a Kárpát-medencén kívül élő magyar fiatalok részére magyar

ifjúsági élményt ad. Ez fontos a magyarság megőrzése szempontjából. Másodsorban a mai világban kell olyan intézmény, amely egészséges életfilozófiára és jellemes életre neveli a fiatalságot. A mi cserkészületünk ilyen intézmény. A cserkészítőtörvények útja ma is járható út. Azzal, hogy ideálokat mer a fiatalok elé állítani, ellensúlyt és támaszpontot nyújt nekik a mai világ kísértései ellen. Szabad elhatározásra készítenek és erősíti a élet sodrában vergődő fiatalokat, hogy merjenek az árral szembe úszni.

◆ *Miben látod legfontosabb feladatodat mint Üv. elnök?*

Hosszabb távlatban: 1. Tovább akarom fejleszteni a már létező programokat és kezdeményezéseket. 2. Olyan légkört szeretnék teremteni a Szövetségben amely minden cserkészvezetőt vonz és lehetőséget ad minden vállalkozó vezetőnek, hogy szolgáljon. 3. Meg akarom ismerni világszerte a csapatokat és vezetőket, hogy e szükséges ismeret birtokában jobban tudjam irányítani a Szövetség munkáját.

Rövid távlatban: 1. A Szövetség szervezetének már megkezdett átalakítását befejezni és a szükséges alapszabályváltozásokat előkészíteni. 2. Az 1995-os központi jubileumi tábornak megfelelően előkészíteni. 3. A cserkészkönyveink felújítását, a Leánycserkészkönyv első kötetének mintájára előmozdítani

◆ *Mit szeretnél legjobban elérni a szövetségi munkában?*

Szeretném tovább építeni és fejleszteni a baráti és testvéri összetartást a Szövetségben, amely serkenti a vezetőket, hogy felelősséget vállaljanak a közösség javára. Szeretném továbbá kiküszöbölni az esetleges ellentéteket a csapatok és vezetők, valamint a csapatok és a központ közt. A központ legfontosabb hivatása szerintem az, hogy a csapatok munkáját elősegítse, hogy így a csapatok hatásosabban szolgálják a gyerekeket. Végül szeretném megosztani a munkát úgy, hogy ne csak három-négy személy vállalja nehezedjen minden munka, hogy ezáltal mindannyian hosszabb ideig tudjuk szolgálni a cserkészületet.

◆ *Hogyan látod a KMCSSZ jövőjét?*

Derűlátó, optimista vagyok. Az évi jelentéseket nemrég olvastam. Nagyon sok csapatnál eredményes és változatos programokról számolnak be a csapatparancsnokok. Az idei központi vk-n tapasztalt hangulat és lelkesedés nagyon pozitív benyomást tett rám. Természetesen vannak problémák is: nyelvápolás, a külső világ nyomása és csalogatása, az ár sodrása, egyesek kirívó fegyelmezetlensége és cserkészietlen viselkedése, stb. De ugyanakkor látok sok lelkesedést, munkakészséget olyanok részéről, akik igazán megértették, hogy mi a cserkészület. Összegezve, sokkal több jót és pozitívumot látok, mint hibát és negatívumot.

◆ *Milyen nehézségeket látsz a KMCSSZ fejlődésének vagy megmaradásának útján?*

Az egyik legnagyobb problémánk a magyar nyelv megtartása és ápolása. Sajnos e feladat terén sok család teljesen a cserkészületre hagyatkozik. Mi pedig egyszerűen képtelenek vagyunk olyan gyerekekkel eredményt elérni, akikkel a családban nem beszélnek magyarul. Külföldi cserkészületünk fennmaradása attól is függ, hogy lesz-e elég személy aki hajlandó a szükséges képesítést megszerezni és felelős munkát vállalni. A modern világ és korszellem csábításai szintén kihívást jelentenek számunkra. Könnyebb tömegemberré válni, aki nem állít magával szemben követel-

ményeket és visszariad minden kihívástól, mint hinni a kiscserkész vk. jelszavában: Több Telik Tőlem. Könnyebb például Magyarországon turistáskodni, mint itthon vagy ott cserkésztabort szervezni vagy cserkésztaborba menni.

♦ *Hogy látod a KMCSSZ és a MCSSZ jelenlegi kapcsolatát?*

Örömmel állapíthatom meg, hogy lehetőségeinkhez mérten maximális segítséget nyújtottunk a Kárpát-medencében újraéledő magyar cserkészszövetségek számára. Csak három példát említek: 1. Cserkészirodalom: Magyarországon nyomtatott könyveink száma több mint 50.000 példány. Külföldön megjelent könyveinkből legalább 10,000 példányt küldtünk haza. 2. Vezetőképzés: 30 magyarországi tisztjelölt ösztöndíjas tanulmányútja Fillmoreba. 120 ösztöndíjas kiképzése Ausztriában. A Kárpát-medence országaiból válogatott kisebbségi magyar ösztöndíjasok számára három alkalommal rendeztünk vezetőképző tábor Magyarországon. 3. Kézpénzsegély és irodafelszerelés vásárlása az említett szövetségek számára. Ez összesen közel negyedmillió dollárba került. Mindezt természetesen csak a külföldi magyarság jóindulatával, önfeláldozó támogatásával tehattuk. Szerintem most elérkezett az az idő, amikor ezek a szövetségek saját erejükből fogják megoldani sajátos problémáikat. Természetesen, ha kérnek, továbbra is készek vagyunk segíteni, amennyiben arra képesek vagyunk, de mi nem fogunk kezdeményezni.

A két szövetség egyesülésével azt hiszem, nem lehet érdemlegesen foglalkozni. A mi problémáink és feladataink nagyon különböznek a MCSSZ problémáitól és feladataitól. Amint mi nem tudjuk nekik megmondani, hogy mit csináljanak, az otthoni vezetőség sem tudná a külföldi munkát irányítani. Maradjunk meg mint testvérszövetségek egymás megbecsülésében, megértésében és szeretetében. A kapcsolatokat, főképp a csapatok szintjén, továbbra is fejleszteni kell. Gondolok itt közös táborozások szervezésére, (pl. idén montreáli és müncheni csapataink Magyarországon táboroztak otthoni csapatokkal), testvércsapatok választására, levelezés otthoni és kinti cserkészek között, stb. El tudom képzelni hogy eljön majd az az idő amikor Magyarországról jönnek Fillmoreba, hogy segítsenek vezetőképzésünkben. Természetesen ez egyelőre még csak távoli lehetőség.

Remélem, még jobban el tudjuk mélyíteni kapcsolatainkat az utódállamokban működő szövetségekkel. A közös gondok és problémák hoznak össze minket: a magyar nyelv ápolása, magyar értékek és hagyományok megőrzése és magyar élet élése nem magyar környezetben.

♦ *Van még egyéb mondanivalód?*

Befejezésül csak azt szeretném mondani, hogy kötelességtudatból és nagy lelkesedéssel vállaltam az ügyvezető elnökséget. Hiszek cserkészletünk erejében és hiszek a jövőben. Remélem, hogy a Szövetség vezetői megosztják velem gondolataikat és örömeiket. Szívesen meghallgatom mindenki mondanivalóját. De ugyanakkor senkinek sem ígérem, hogy minden problémáját tudom orvosolni vagy minden kérdésére tudok választ adni. Kérem a cserkészvezető testvéreim segítségét és megértését.

LENDVAI-LINTNER IMRE
34 ROSE AVENUE
MADISON, NJ 07940 USA

TELEFON: 201-301-0029 (LAKÁS)
201-765-2845 (IRODA)
TELEFAX: 201-765-2209 (IRODA)

VAJTAY ISTVÁN
91 DRAKE RD.
SOMERSET, NJ 08873 USA

TELEFON: 908-246-3453 (LAKÁS)
TELEFON: 201-622-4444 (IRODA)
TELEFAX: 201-624-7070 (IRODA)

IFJ. VAJTAY ISTVÁN CSCST

◆ Milyen volt eddigi pályafutásod?

1958 március 18-án születtem New Brunswickban, az USA New Jersey államában. Családom (szüleim és öt testvérem) aktívan részt vett New Brunswick pezsgő magyar életében: a Szent László egyházközségben, különböző társadalmi egyesületekben, s főképp a cserkészletben. 1965-ben lettem cserkész a new brunswicki 5. számú Bornemissza Gergely cserkész-csapatban. Először politológiát végeztem a Rutgers egyetemen, majd a washingtoni Georgetown egyetemen jogi doktorátust s végül, 1983-ban a New York University jogi fakultásán külön adójogi masters fokozatot szereztem. Tíz éve dolgozom a kétszáz ügyvédből álló McCarter & English cégnek, ahol 1989-ben beválasztottak társnak.

1972-ben kezdtem vezetőként dolgozni a new brunswicki csapatban. Három évig szolgáltam mint a csapat parancsnoka. Jogi tanulmányaim alatt a washingtoni csapatban is segítettem. Csapatmunkámon kívül, kerületi és körzeti parancsnokságot is vállaltam a III. kerületben. Több jubileumi táborban dolgoztam vezetőként. Több éve mint a Szövetség ügyésze is működöm, IB tag vagyok és 1989 óta az IB elnöki szerepét is betöltöm. Fillmoreban már kétszer vezettem a Fiú Őrsvezetőképző tábor, egyszer pedig a segédtitkár képző tábor. Mint aféle "abszolút brunswicki cserkész" feleségem, Soltész Gabi is New Brunswickon cserkészkedett. Két fiúnk, István és András hamarosan a brunswicki kiscserkészekkel sorakoznak.

◆ Miért tartod fontosnak a KMCSSZ létezését?

Mert a KMCSSZ az "emberebb ember, magyarabb magyar" nevelését tartja feladatának. A 21. század küszöbén álló világot az embertelenség jellemezi. A társadalom sarokkövei -- a család, az egyház, az iskola -- egyre komolyabb támadásokat szenvednek. A morális útjelző táblákat, melyeket a modern ember oly sikeresen lerántott az elmúlt 25 év alatt, még nem helyettesítette semmi. Ebben az "erkölcsi sivatagban" oázis a KMCSSZ. Olyan társadalmi keretet, szerető baráti kört nyújt a mai fiatalnak, amelyben nem szégyen jónak lenni és nem gúnyolják azt aki tisztességes. A cserkészlet jellemet nevel egy többnyire jellemtelen világban. A közösség bátorító erejét nyújtja azoknak, akik még mernek hinni. --- Magyar vonalon a KMCSSZ az egyetlen emigrációs szervezet, amely programszerűen, nemzetközi szinten foglalkozik a külföldön született magyar származású generációk magyar nevelésével. Ahhoz, hogy mi külföldön megtartsuk magyarságunkat, valóban "magyarabb" magyarok kell legyünk -- nem vehetjük magyarságunkat félvállra: minden nap meg kell küzdjünk megtartásáért, fejlesztéséért. Ehhez magasabbrendű magyarságtudat szükséges. Minden öntudat alapja a család, de ha a családban ápolt "öntudat palánta" nem talál helyet egy befogadó, tápláló közösségben, elsorvadása biztos. A KMCSSZ a külföldön élő magyarok legfontosabb magyarságtudat-fejlesztő intézménye. Szeretettel fogadja a "kis magyarokat" és több mint negyvenéves tapasztalattal irányítja fejlődésüket a magyarság útján. Tehát mind a társadalomnak, mind a külföldi magyarságnak nagy szüksége van a KMCSSZ-re. Ezért fontos a létezése. ■

Testvérszavak és egymásbatett kezek

Cserkész emléktábor volt Gödöllőn

A már több mint négy éve újjáalakult Magyar Cserkészszövetség első nagy nemzetközi találkozóját rendezte meg július 31. és augusztus 8. között Gödöllőn hazai, illetve környező és távolabbi országokban élő magyar és külföldi cserkészek részvételével. A hatvan évvel ezelőtt Gödöllőn rendezett IV. Világjamboree emlékére gyűltek össze több mint ezerkétszázan.

Ez az emléktábor jó alkalom volt arra, hogy a múlt eredményein felbuzdulva új mai utakat keressenek a cserkészek, találkozzanak és megismerkedjenek itthoni és külföldi társaikkal, s hogy jelenlétükkel kifejezzék az egy közösséghez tartozásukat. Többen úgy vélték, a Magyar Cserkészszövetség erején fölül vállal, ha megrendezi az emléktábort. A vezetők azonban nem riadtak vissza a feladattól, e kihívás arra ösztönözött mindenkit, hogy még határozottabban, céltudatosabban és többet tegyenek a magyar cserkészért.

Méltó megnyitó

A résztvevők július 31-én érkeztek a táborba. A hivatalos megnyitóünnepséget másnap a gödöllői városközpontban tartották. Reggel *Görbe László* táborparancsnok és *Gémesi György*, Gödöllő pogármestere köszöntötte az egybegyűlteket, majd Csoóri Sándor átadta a Magyarok Világszövetségének ajándékát az emléktábor lakói számára: egy székykaput, *Szabó Zoltán széky népművész* és két társának alkotását. A táborzárót követően a kapu a Sztrillich Pál Cserkészpark bejáratát díszíti majd.

Délután kiállítás nyílt a IV. Világ Jamboree emlékére a város Petőfi Sándor Művelődési Házában. Képek és dokumentumok voltak láthatók a nyolcvanéves Magyar Cserkészszövetség történetéről, s a látogatók megtekinthették a hatvan évvel ezelőtti cserkész tábor emléktárgyait is. A kiállítást *Nagy Ferenc József* tárcanélküli miniszter nyitotta meg, fölidézve saját cserkészélményeit, többek közt az emlékezetes jamboreet.

A Török Ignác Gimnáziumban *Vallásos emlékek tárlatának* megtekintésére invitálta az érdeklődőket *Erdélyi Zsuzsanna* néprajzkutató, majd ki-kí saját felekezeti istentiszteletén vett részt. A katolikus templom előtti téren Balás Béla püspök mondott szentmisét, amelyen jelen volt *Surján László* népjóléti miniszter, valamint *Katona István* váci segédpüspök is. A református istentiszteletet *Hegedűs Lóránt* református püspök, az evangélikust *Blázy Árpád* lelkész tartotta.

Több ezren gyűltek össze a késő délutáni megnyitóra, közöttük Nagy Ferenc József, Schamschula György, Surján László miniszterek, Csoóri Sándor, a Magyarok Világszövetségének elnöke, Katona István katolikus és Hegedűs Lóránt református püspök. Az ünnepi beszédet *Antal József* miniszterelnök, az emléktábor egyik fővédnöke mondta a gödöllői Világfánál. Hangsúlyozta, hogy a cserkészlet már eddig is sok értékkel gazdagította Európát és a világot. A cserkészlet szolgálatot jelent hittel, magyarságtudattal, humánussal -- mondotta. Utalt arra, hogy a mozgalom fennállása óta óvja az ifjúságot a szélsőségektől, az embertelen gondolatoktól, s az Isten -- és hazaszeretetet, valamint az embertársak tiszteletét tartja szem előtt. A miniszterelnök is felidézte emlékeit abból az időből, amikor a Budapesti Kegyesrendi Gimnázium elsői között alakult II. sz. cserkészcsapatának tagja volt.

A tábori rend

A résztvevők tizennégy altábort alakítottak, ebből tizenkettőt a fiatal cserkészek. Különösen érdekes volt a repülő és ejtőernyős cserkészek altábora. A világ cserkészei közül a magyarok voltak az elsők 1926-ban, akik elsajátították a sárkány- és a vitorlázórepülést, majd az ejtőernyőzést. Köztársasági elnökünk, *Göncz Árpád* is repülő cserkészként vett részt a mozgalom munkájában.

Az öregcserkészek a Teleki Pál elnevezésű altáborban gyűltek össze. Őket is jó néhány program várta: többek között cserkészkonferencia 2-3-án, amelyen neves előadók beszéltek a magyar cserkészlet jelenéről, Teleki Pál pedagógiájáról, szellemi örökségéről, a magyar leánycserkészetről, a külföldi magyar mozgalomról és az öregcserkészlet jelenlegi feladatairól.

A tábor szervezéséért és megfelelő működéséért felelős cserkészvezetők altáborukat a csodaszarvasról nevezték el, amely az 1933-as Világjamborecnek, s egyben a mostani emléktábornak is jelképe volt. *Lord Robert Baden-Powell*, a cserkészlet alapítója - akinek lánya, *Betty Clay* meglátogatta az emléktábort s a kormányfővel együtt vállalta annak fővédnökségét - hatvan évvel ezelőtt úgy beszélt a csodaszarvasról, mint a cserkészjellem szimbólumáról: fölfelé szökve átugorja a nehézségeket, vállalja a kalandokat.

Számos helyszín és program várta a fiatalokat. Megtekinthették a tábor területén felállított kézműves műhelyeket, sőt maguk is készíthettek agyag és fatárgyakat, csuhéjbabát, játékokat. Az árnyas színpad a kulturális tevékenységre vágyókat várta (versmondó, ki mit tud, stb.) A tábor közelében mintegy kétezer méteres őrsi akadálypályát alakítottak ki, melyen csak az igazán együttműködő csapatok érhetek el számottevő sikert. Az altáborok külön-külön fölkeresték a fővárost (a Várat, a Városligetet, a Kerepesi temetőt és az Országházat), megtekintették Gödöllő számos nevezetességét, külön napot szenteltek a természetvel és a környezetvédelemmel kapcsolatos ismeretszerzésre.

A táborban sátorból kápolnát építettek a katolikusok és a protestánsok számára (csak egy-két más felekezetű volt jelen). A cserkészek mindennap részt vehettek istentiszteleten.

Segítség nélkül nem megy

Sokan sokféleképpen támogatták az emléktábort. A polgári védelem például seregnyi felszereléssel, a MATÁV ingyenes telefonvonalakkal és erre az időre telepített visszahívható, nyilvános telefonfülkékkel, a Márton Áron Kiadó az emléktábor zsebkönyvének gyors megjelentetésével, Gödöllő városa a szíves vendéglátással, s még jó néhány intézmény és magánszemély anyagi hozzájárulással.

"Hiszek! A kevesek egymásbatett kezében, A testvérszóban, a bajtársmarokban" - így szólt a tábor jelmondata *Sík Sándor Megyeri Hitvallás* című verséből. Az egész cserkészmozgalom egyik legfontosabb üzenete: fogjunk kezét és engesztelődjünk ki egymással, s alkossunk egy közösséget. Sokszor támadták már s próbálták megbélyegezni a mozgalmat. A vádakra csak a még erősebb összefogás lehet a válasz a testvériség és az embertisztelet jegyében.

Pénzes Zoltán (Új Ember)

Gödöllői benyomások

Ez a cikk nem a szerző személyesbenyomásait tükrözi, hanem inkább három tengerentúli cserkészvezető benyomásait összegezi. Maticzáné, Ágnes több cikket írt a táborról, Seregélyes Marci és Filó Gábor pedig kérésre írták le benyomásaikat.

A tengerentúli 51 magyar cserkész a kisbarnaki Farkas altáborban kapott elhelyezést, ahol 36 vajdasági magyar cserkész csatlakozott hozzájuk. A tengerentúliak földrajzi megosztása a következő volt; Kanada 21 (18 Hamiltonból, 3 Torontóból), USA 18, a többiek Ausztráliából, Braziliából és Venezuelából származtak. Az altábor parancsnoka Seregélyes Marci (Kanada), helyettese Kovássy Marianne (Ausztrália), a tábor közkedvelt szakácsa pedig Ország Pisti (Brazília) volt. Rajtuk kívül a következőknek volt vezetői beosztásuk az altáborban: Bálint Tünde (Brazília), dr. Filó Gábor (Kanada), Hoffman Zsuzsa (Kanada), Kerkay Béla (USA), Kőműves Tünde (USA), Maticzáné, Ágnes (USA), Pethő Sandra (Brazília), Volker Jenőné, Katalin (USA). - Magyaródy Szabolcs, a KMCSSZ Öcs. Vt-je az öregcserkész altábor résztvevőinek tartott előadást "Magyarságtudat a Külföldi Magyar Öregcserkészlet munkájában" címmel. Maticzáné, Ágnes ugyanannak a közönségnek tartott beszámolót a Külföldi Magyar Cserkészszövetségről. A tábor megnyitására Dr. Vajtay István, a KMCSSZ Vezetőtisztje repült Magyarországra, hogy átadja a KMCSSZ szerető üdvözlét a gödöllői Emléktábor résztvevőinek. Sajnos nem kapott szót. - Az altábort meglátogatta Lord Baden Powell leánya, Mrs. Netty Clay. Egyik tábortűzön Arató László, a MCSSZ társelnöke volt az altábor vendége, szót kért és ismertette a közönséggel az otthoni "jégkorszak" alatti tikos cserkészéletet, aztán igen dicsérő szavakkal méltatta a mi külföldi munkánkat is. "Ezt viszont csak a mi altáborunk hallotta" - jegyezte meg egyik tudósítóm. Az otthoni Szövetség VK VT-je, Edöcsény András is meglátogatta az altábort s egy levelezőlapra a következő kedves sorokban emlékezett látogatására: *"Isten áldását és sok erőt kívánok munkátokhoz, melynek 47 év során beérett gyümölcseivel találkozunk itt Gödöllőn. Nagyon nagy öröm volt a Farkas Ferenc altáborban élő cserkészekkel együtt lenni. Sok téren példát mutattatok nekünk. Köszönet érte!"*

A résztvevők általában pozitív élményekkel mentek haza. Dr. Filó Gábor szerint "a gyerekek jól érztek magukat, s ez volt a lényeg!" Seregélyes Marci, az altábor parancsnoka így látta a helyzetet: "Az altáborban örömdetes jó szellem alakult ki, mind a tagok, mind a vezetők között. **Az a benyomásom, hogy mindenki pozitív élményekkel tért haza, sőt volt, aki számára ez volt idáig a legélvezetesebb tábor.** A vezetői kar lelkes, tapasztalt, szolgálatkész, kitűnő csoport volt. Nagyon sokat segített Kovássy Marianne talpraesett és tettekre kész segítsége és szervezése. A vezetők is meg voltak elégedve az altáborral, viszont szerintük a központi szervezés hatásosabb is lehetett volna. - Az altábor összekovácsolásán kívül, számomra nagy élmény volt a többi cserkészvezetővel való találkozás és beszélgetés, különösen az elszakadt területekről. Az erdélyi Szövetség elnöke a mi tábortűzünkhöz jött legszívesebben. A szomszéd altábor parancsnoka gratulált is népdalkincsünk miatt. A pesti kerület vezetőivel sok időt töltöttünk és sokat közreműködtünk, hiszen az ő táboruk volt a testvértáborunk. Kitűnő vezetők voltak, szükség esetén a legmesszebbmenőkig segítettek. Sokat enyhítettek helyzetünkön, mind a helyzet ismeretében, mind műszakilag. - A vajdasági testvéreinknek kimondottan örültem; lelkes, fegyelmezett gárda volt.

Maticza Ágnes egyik cikkében a következő elismeréssel adózik a tábor szervezőinek: "Ha figyelembe vesszük, hogy a hazai Cserkészszövetség 40 évi kényszerhallgatás után csak néhány évvel ezelőtt kezdhetett el szervezkedni, hihetetlennek tűnik, hogy az Emléktábor megrendezésének hatalmas feladatát el tudta vállalni és sikerre vinni."

Mint minden ilyen nagy táborban, Gödöllőn is akadt néhány zökkenő. Marci szerint

"mind az altáborparancsnokok, mind a rendezők-tervezők egy-kettőre rájöttek, hogy a napi programokat az előre megadott formájukban nem lehetett kivitelezni. A gyerekeknek egyszerűen nem volt elég idejük az összes feladatot megfelelően megoldani. Sok idő és energia (és talp-bőr) a sok kilométeres gyaloglásokra ment rá. A természetismereti és környezetvédelmi akadályversenyen pl. nyolc kilométert kellett erdőn-völgyön gyalogolni. Az utolsó őr s.d.u. 5 óra tájban érkezett vissza a kiinduló helyre, s még hátra volt nekik a délutáni program, több mint 8 km. Máriabesnyőre és vissza. Mondanom sem kell, hogy a program e részét nem bonyolítottuk le. Különböző az altáborparancsnokoknak szabad kezet adtak abban, ahogy az ajánlott programon saját józan belátásunk szerint változtassanak annak érdekében, hogy cserkészeiknek élmény maradjon a tábor. Ezt meg is tettük. - Megkérdeztem az egyik tervezőt, hogy miért kellett az állomásokat olyan messze tenni egymástól, hiszen nekik sem volt mulatság az órákat kitevő várakozás a pályán. Ime a válasz: 1. Sajnos, előre nem realizálták az időbeli és logisztikai problémákat. 2. Az állomásvezető szakemberek a legjobbat és a lehető legtöbbet akarták átadni a cserkészeknek és egyesek nem vették figyelembe a 15 perces határidőt. 3. Biztosítani akarták, hogy a tagoknak ne maradjon tétlenkedésre és unatkozásra idő, mert az unatkozó cserkész felforgatja a sátrát. - Tehát meg volt a jóakarát, de a terv nem volt minden szempontból reális. Szakmailag, az állomásokon nagyon sokat tanulhattak a résztvevők.

Ágnes kissé humorosabban utal a zökkenőkre: "Ebbe a kategóriába tartozik az a tudomány, hogyan lehet 100 emberre való konzervet 3 bicskával kinyitni, vagy homokos úton úgy menetelni ötös sorban, mintha homokmentes úton járnánk. Végül, hogyan tudja az altábor tikkasztó melegben úgy megjárni az akadályverseny pályát, mintha a Szaharában kaptak volna kiképzést? Mire a napi foglalkozás után a cserkészek visszatértek a táborba, már nem volt idő "szomszédolni", de hát volt az altáboron belül is elég ismerkedni való, mert sokfelől jöttünk össze. - A különféle országokból összefutott cserkészek - pillanatok alatt összeszoktak és (némi morgással, de együttes kitartással) menetelték le tűző napon és teljes egyenruhában a maguk 10-20 km-jét az első napokban. Mindenkinek lógott a nyelve, de miután magukhoz tértek, innen is, onnan is angol, venéz, portugál hangokat továbbított a szél. Egészen addig, míg egy arrajáró vezető nem emlékeztette a "delikvenst", hogy "magyar cserkésztáborban csak magyarul beszélünk."

Több tengerentúli résztvevőnek feltűnt, hogy a Petőfi Sándor Művelődési Házban rendezett kiállításon, ahol képek és dokumentumok voltak láthatók a nyolcvanéves Magyar Cserkészszövetség történetéről, az otthoni elnyomás alatt a külföldön továbbműködő magyar cserkészetről említés sem esett. Amikor ennek oka után érdeklődött az egyik tengerentúli magyar cserkészvezető, az volt a válasz, hogy nem kaptak anyagot. Felvetődhet a kérdés, vajon kértek-e anyagot? Szegeden a Móra Ferenc Múzeumban volt már egy kiállítás a külföldi magyar cserkészetről. Mi lett azzal az anyaggal?

Ezt a mulasztást azonban ellensúlyozza az a pár sor, amelyet "Hontalan Sasoknak Cserkész Szeretettel" címzésű levelezőlapra kapott a kisbarnaki Farkas Ferenc altábor a Balaton (IV. Kerület, Székesfehérvár) altáborától: *"Jó munkát! Számunkra a tábor egyik legnagyobb élménye az volt, hogy találkozhattunk Veletek, s rajtatok keresztül a tengerentúli magyar cserkészekkel. Hála és köszönet illet benneteket azért az áldozatos munkáért, amely nélkül a mozgalom szertefoszlott volna a történelem viharaiában. Ti őriztétok a paraszat, hogy alkalomadtán újra lángrobban hasson. Most érkezett ez a pillanat. Ez nem jelenti azt, hogy a Ti munkátoknak meg kell szakadnia, mert egy idegenben lakó nép csak addig őrizheti meg identitását, míg ősei hitét vallja és édesanyja nyelvét beszéli. Isten áldása kísérelje további munkátokat. Gödöllő, 1933. aug. 8"*

A kézírásról ítélve fiatal ember írta a lapot.

A TISZTASÁG BÁTORSÁGA

(Az alábbi cikk az októberi Pisztráng levelem kibővített változata)

Kora ősszel egy clevelandi cserkészmamától kaptam egy videót azzal a kéréssel, hogy mutassam be a cserkész-lelkigyakorlatokon. Szívesen teljesítem kérését, mert a program kitűnő (Molley Kelly: Let's Talk: Teens and Chastity. [Tizenévesek és Tisztaság]). A video megrendelhető a következő címen: Center for Learning, P.O. Box 910, Villa Maria, PA 16155; Tel: 1-[800]-767-9090). Molley Kelly, nyolcgyermekes özvegy édesanyja, azzal tölti szabadidejét, hogy USA- és Kanadaszerte tizenéveseknek beszél a tisztaságról. Előadása vége felé kéri a többszáz tizenévesből álló közönségét, hogy tartsák föl kezüket azok, akik az utóbbi három hétben **nem hallották** azt a szót, hogy "condom" (óvógumi). Senki sem jelentkezett. Utána azt kéri, hogy azok tartsák föl kezüket, akik az utóbbi három hétben **hallották** azt a szót, hogy "chastity" ("tisztaság"). Hárman jelentkeztek. Ebből arra következtet az előadó, hogy a condom ügynökei sokkal buzgóbbak és ügyesebbek, mint a tisztaság hirdetői. Igazat adok neki s ezért határoztam el, hogy ebben a Pisztráng levélben a tisztaság kérdésével foglalkozom.

Elhatározásomat megerősítette az a cikk, amelyet Magyarországról küldött nekem Újváry Julika (a régiek talán még emlékeznek rá: Torontóban volt a 42-sck parancsnoka). A **Jamboree: A cserkész tábor mesevilág volt** című cikket Szabó Miklós SZDSZ országgyűlési képviselő írta. Eltekintve a cikkben nyüzsgő tárgyi tévedésektől, a szerző következő állításai ragadták meg figyelmemet: *"A cserkészlet nem az életre nevelt. Nem a felnőttkorra készített elő. Ellenkezőleg, a cserkész tábor hátulgombolós légköre a gyermekkor vélt tisztaságát igyekezett a tisztátalanok feltételezett felnőtt kor világába átmenteni. A cserkész tábor mesevilág volt, amely az élet nyers valóságával romantikus utópiaként a gyermeki tisztaság világát állította szembe. A cserkészlet arra készítette neveltjeit, hogy a felnőtt életet is úgy éljék, mintha még mindig a "tábor" mesevilágában élnének. Nem felnőtté érlett, hanem az embert örök gyermekké akarta konzerválni...."* (Magyar Nemzet szept. 10)

A fenti idézetből nem világos, hogy a szerző milyen értelemben használja a "tisztaság" szót. Nem tartom kizártnak, de nem is vagyok benne biztos, hogy a Tóth Tihamér féle "Tiszta Férfiúság" ideálját kritizálja, vagy Márton Lajos idealizált cserkészrajzain mosolyog, vagy talán a Jean Jacques Rousseau-i "gyermekkor vélt tisztaságával" hadakozik. Amikor a magyar cserkészlet megalapítói az "emberebb ember" nevelését választották feladatul, akkor, azt hiszem, hogy a "tisztaság" szó szinonimái közül a "százszázalékos", "hamisítatlan", az "átlátszó" (egycsíkú), az "erkölcsileg feddhetetlen" jelzőket használták volna az "emberebb" jelző értelmezésre. Ezt az értelmezést ma is magunkévá tesszük. Jelen levélben célja azonban nem az, hogy általában az "emberebb ember" eszményével foglalkozzam, hanem a "tisztaság" szó és a mögötte rejlő valóság szűkebb értelmezésével: az emberi szexualitás Isten akarata szerinti megélésével.

Szabó Miklóssal sem szándékozom vitába szállni. Az én cserkészélményeim meghazudtolják az ő alapvető állítását. Egyszerűen arra akarok rámutatni, hogy a szexuális tisztaságra nevelés is feladataink közé tartozik, mert ezáltal nyilvánvalóvá lesz, hogy nemcsak **felnőtt** életre (végeredményben vannak felnőtt majmok is), hanem **emberi** életre nevelünk. Csak így tudjuk az erkölcsi katasztrófa szélén álló társadalom hasznos, gyógyító polgáraivá nevelni a ráncbízott fiatalokat. A mai társadalomban szennyezett az erkölcsi atmoszféra. Az emberek nem tesznek különbséget erkölcsi szabadság és szabadosság között, a szerelemhez való jog meg a gátlástalan szexualitás között. Napjainkban a szerelem megszenteltetésének egy újabb hulláma áraszt el bennünket, azzal az ürüggyel, hogy harcolni kell az AIDS

fertőzés ellen. Nem csak a felnőtteket, hanem az iskolásokat is kioktatják arra, hogyan használják a "szerelmet védő" óvszereket anélkül, hogy bármilyen erkölcsi szempontra felhívnák figyelmüket. A hivatalos nevelés meg sem kísérli, hogy szükséges önuralomra oktasson, még kevésbé, hogy a nemi ösztönt a házasság életterében mutassa be, holott ez adja meg stabilitását és valódi célját. Ha nem akarunk megfutamodni a realitás és felelősség elől, annak is tudatában kell lennünk, hogy a mi cserkészünk is ebben a társadalomban élnek, annak megfertőzött levegőjét szívják magukba s a fertőzés áldozataivá válhatnak.

S mi lesz az eredmény? I. Gamm, egy progresszív szexuális felszabadító, aki már 1970-ben sikra szállt azért, hogy az iskolákban legyenek "szerelemszobák", 1977-ben visszatekintve a következő eredményre jutott: *"Ami a korábbi generációk számára a legfőbb evilági beteljesülésnek számított, azt ma már rizikó nélkül tetszés szerint lehet élvezni. A nemi egyesülésnek ilyen körülmények között olyan jellege lett, mint egy olcsó édességnek, amely gyógyszeres segítséggel elérhető fitness-feladattá züllött. A titok ízét veszítette. Bár a nemi erők mozgósítva lettek, egyre többen várnak terápiára potenciazavarokkal és orgazmusnehézségekkel. Az engedélyezett "holdagság" nem hagyja magát megragadni, bár a mozgékonyvá vált ember mindenütt ennek kínálatával találkozik.... A kérdést nem lehet tovább kerülni."* (Teológia, 93/3, 180. oldal).

A szexforradalom ugyanúgy csődöt mondott, mint a kommunista forradalom, mert mindkettő antihumanista volt. A természettel nem lehet kitolni. Fáj talán Szabó Miklós országgyűlési képviselőnek, hogy a cserkészlet az emberséget védi és ezért tanítja, hogy a szerelmet csak felelősséggel, a házasság adta keretekben élhetjük meg? Ez nem mesevilág, nem üres romantika, nem infantilizmus, hanem az élet kiteljesülésének útja, ember- és nemzetépítés.

A házasság előtti nemi kapcsolatról Dr. Gyökössy Endre bölcs és szívhezszóoló írásából mellékelek két odalt. Gyökössy Endre református lelkipásztor Magyarországon. A VL legutóbbi számában köszöntöttem 80 éves születésnapja alkalmából. Írásait mindenkinek ajánlom. E melléklet közös megbeszélések témáját is képezheti. Levelem hátralevő részében a PISZTRÁNGOK feladatáról szólok még néhány szót.

A jelen kontextusban a tisztaság nemcsak a házasság előtti önmegegyezésre, a végső aktus elkerülésére, hanem általában az Isten akarata szerint megélt szexualitásra utal mind a házasság előtt, mind a házasságban, mind a nemházas személyek életében. A tisztaságra nevelés először mindig tisztaság-szeretetre nevelés. Az ember tévedhet, akarata gyarló, és ez magával hozza azt, hogy újra és újra elbukik. De nem a bukás teszi a célt elérhetetlenné, hanem a lemondás arról, hogy Isten segítségével újra föllálljon. A tisztaság szeretetére nevelés azt jelenti, hogy a tévedések eloszlására és akarati gyöngeség leküzdésére nevelünk.

A tévedések eloszlása érdekében bátorságot kell vennünk ahhoz, hogy nevén nevezzük az erkölcsi viaszosságokat, nem rejtve azokat hamis jogcímek (mindenki csinálja, stb.) és elnevezések alá. Merjük kimondani, hogy a "szerelem", a szex nem szórakozási vagy élvezeti cikk, hanem Isten ajándéka a szeretet felelős kifejezésére. Az akarati gyöngeség leküzdésének eszköze mindaz, ami a cserkész életében önfegyelmet, kemény magatartást kíván. A tisztaság nem csak önmegőrzés, hanem erő, önuralom, duzzadó élet. A tisztaság elsősorban nem tilalmak sorozata, hanem kihívás egy teljesebb, emberibb életre. A PISZTRÁNGOK első feladata az, hogy kiálljanak a tisztaság eszménye mellett, megalkuvás nélküli önuralomra neveljék a rájuk bízottakat és meggyőződéssel hirdessék az **emberi** élet kihívását.

A szabadosság légköre cserkészletünkbe is beférkőzött. Vannak olyanok, remélem nem sokan, akik nemcsak bukdácsolnak, hanem a szexuális szabadosságot élik tudatosan elfogadott életstílusként. Ha nem is csinálnak propagandát életstílusuknak, erkölcstelen életük fertőzi

cserkészközösségünk légkörét. A PISZTRÁNGOK második feladata ezért a cserkészközösség óvása az erkölcsi szennyeződéstől és az esetleges szennyeződés eltávolítása. A szennyeződés oka lehet szórakozás, beszéd, szex-lapok, cserkészek vagy akár cserkésztiszték példája. Itt nem szabad megalkudni. Környezettisztítás kell, még akkor is, ha egy barátunkról lenne szó. Lehet, hogy majd "erkölcsesősznek" csúfolnak bennünket. Az nem baj. Nekünk van igazunk. Cserkészeink **emberi** élete van kockán. Azért érdemes még egy kis gúnyt is elviselni.

A mai felnőttek egyik végzetes hibája az, hogy nem hiszik, hogy a mai fiatalok is tudnak és akarnak tisztán élni. Itt Amerikában az iskolákban condomokat osztogatnak ahelyett, hogy kihívnák és biztatnák a fiatalokat a tiszta életre, önuralomra, szabadságra. A napokban olvastam, hogy egy egyetemista a következő kérdést szegezte az egyetemi lelkésznek: "Mondja Atyám, miért van az, hogy mi, akik törekszünk tisztán élni, soha semmi biztatást nem kapunk a papjainktól?" A pap zavarában így próbálta magát kimagyarázni: "nem akartam azt a benyomást kelteni, hogy a Katolikus Egyház túlságosan negatív az emberi szexualitással szemben". Pedig nem kell ahhoz katolikusnak lenni, hogy valaki tisztán éljen vagy tisztaságot hirdessen. Olvassátok el gondosan Gyökössy Endre református lelképásztor alábbi írását. Vagy gondoljatok arra több százezer amerikai protestáns fiatalra, akik szerte az országban csatlakoznak a "TRUE LOVE WAITS" mozgalomhoz, s írásban a következő ígéretet teszik: *"Hiszek abban, hogy az igazi szeretet tud várni, ezért megígérem Istennek, ömagamnak, családomnak, mindazoknak akikkel barátkozom, jövődő házastársamnak és gyermekeimnek, hogy mostantól kezdve házasságomig megőrzöm tisztaságomat."* A mozgalom szervezői meg vannak győződve arról, hogy a felnőtteknek a fiatalokra vonatkozó pesszimizmusa szinte elvárásként hat, mintegy szabadosságra serkenti a fiatalokat. Pedig sok fiatal akar tisztán élni, de szégyenli bevallani, hogy még szűz. Sajnos a mai világban könnyebben elfogadják, hogy valaki homoszexuális mint, hogy valaki szűz. Öröm hallani, amikor egy fiatal ki meri mondani "Szűz vagyok és büszke vagyok rá!" A PISZTRÁNGOK feladata, hogy a újra "szalonképessé" tegyék a tisztaságot, hogy azok, akik komolyan veszik a tizedik cserkésztörvényt, érezzék, hogy nincsenek egyedül. Elvárásunkkal is serkentsük cserkészeinket a tiszta életre.

A vezetés azonban elsősorban példa. Szent Ágoston szerint "A szülők élete az a képeskönyv, amit a gyerek először olvas". Ez áll a cserkészvezetők életére is. A példaadás a PISZTRÁNGOK legfontosabb feladata. Ha talán elbuktatok már, életetek legyen az újrakezdés hősiességének példája. Természetesen ez nehéz, mert az ár sodrása nagyon erős. Morus Szt. Tamás szavai jutnak eszembe: *"Ha olyan államban élnénk, ahol az erény hasznot hajt, a pusztában észtől már jó emberek lennének, a mohóságtól pedig egyenesen szentek. És úgy élnénk, mint az állatok vagy az angyalok ebben a boldog országban, amelyiknek nincs szüksége hősökre. De mivel valójában azt látjuk, hogy a kapzsiság, harag, irigység, gőg, tunyaság, bujaság és butaság rendszerint sokkal több hasznot hajt az alázatnál, tisztaságnál, szilárdságnál, igazságosságnál és okosságnál, és ahhoz hogy valaki egyáltalán ember maradhasson, választania kell... és akkor talán muszáj, hogy kitarítsunk egy kicsit -- még azzal a kockázattal is, hogy hősök leszünk."* (Robert Bolt: Kinek se nap, se szél. 126. oldal)

Ádám Atya

Mint a mécses világítson egész életed,

fordulj felém, ha megérted, mit mondok neked!

A HÁZASSÁG ELŐTTI NEMI KAPCSOLATRÓL

Részlet Dr. Gyökössi Endre Ketten hármasban: A Lélektan és a házasságtudomány útmutatásai c. írásából, ami a NEM JÓ AZ EMBERNEK EGYEDÜL c. kötetben jelent meg a Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya kiadásában (1991).

Egy emberb öltővel ezelőtt erről még az volt a - nem is mindig hallgatólagos - felfogás: a fiúk hadd kutyálkodják ki magukat, de a lányoknak semmit sem "szabad". Ez a hirhedt kettős erkölcs. Azóta minden tekintetben lélegzetelállítóan nagyot változott a világ. Nemcsak kívül, tudományában, technikájában, hanem életfelfogásában is. A mai ifjúság másképp öltözik, beszél, zenél, táncol, lázad és dolgozik, keres és szeret, mint az előtte élő nemzedék. Az ötvenes évek körül, különösen a nyugati világban, szexuális forradalom robbant ki. Új szó is született erre: szexplózió -- szexrobbanás. Egyes üzletemberek tüstént felfedezték, hogy a szex a legdrágábban eladható áru, meg lehet gazdagodni belőle. És százával jelennek meg azóta is a szex-képeslapok, filmek, könyvek. "Szexis" képekkel önmagukat kínáló golyóstollak és cipőkrémes dobozok, gyufák, sálak, trikók és miegyebek még fokozzák ezt a folyamatot. S ahogy egy atombomba felhője is lassan, de minden határ felett áthúzódik, nekünk is szembe kell néznünk az új jelszóval: "a lányoknak is szabad". Vannak már biológusok, akik azt hirdetik: az önmegtartóztatás annyiban erény, mint az alultápláltság. S ezt a nemi egyenlőséget egyre inkább lehetővé teszik a fogamzásgátló szerek széles elterjedése és a nemi betegségek ellen használt hathatós gyógyszerek. Ha valaki a nemi egyenlőség ellen emeli fel szavát, a fiatalság felől tüstént elhangzik a kérdés: és a keresztyén kultúrák által hallgatólagosan megtűrt kettős erkölcs tisztességesebb, keresztyénibb, emberibb volt-e?

Olcso elintézési mód volna a velős ítélet: lám, lám, milyen erkölcstelen a mai ifjúság. De az idősebb nemzedék kettős erkölcsű múltjának rossz lelkiismeretével aligha mondhatunk többet: más az új nemzedék. Más vétkekkel terhes, és más erényekkel gazdag. Arról sem szabad elfelejtkeznünk, hogy jóval korábban érik, mint nagyapáik nemzedéke, ugyanakkor tovább és többet tanul. A mai nemzedék nemi érettsége és érett módon való házasodása lehetősége között legalább tíz év különbség van. - Mit tegyek az alatt az évtized alatt? - nyögi, kérdi - vagy már nem is nagyon kérdi a legtöbb fiatal.

Nos, mit tesznek? Ha tárgyilagosak akarunk lenni, meg kell állapítanunk: fiaink már nem fizetett utcanőkhöz járnak, hanem saját körükben találhatnak maguknak barátnőt. Viszonyuk inkább szerelemből fakadó, egymás érzelmeit és érdekeit inkább megbecsülő, egymásra vigyázóbb, mint az előző nemzedék hasonló kapcsolatai. Akkor a férfi használta, majd eldobta barátnőjét. Fiaink gyakrabban veszik feleségül társukat, mint nagyapáik és apáik szeretőjüket, akivel "kutyálkodtak" s ezért nem is sújtja őket társadalmi megvetés. Már-már bírálát sem. Egyre inkább személyes, magánügygé lett szexuális életük. Hamarább is nőülnek - de sokkal ritkábban valamilyen érdekből, mint elődeik. Ez is emeli ugyan a válások számát, de csökkenti a szerelmi öngyilkosságokat. Ugyanakkor a boldog házasságok száma nőtt, amelyet nem mérhet fel statisztika, inkább a házasság kérdéseinek vizsgálói (gamológusok) tudnak róla.

Jó azért, ha arról is tudunk valamit, különböző kérdések alapján, hogyan vallanak a "nemi egyenjogúságra felszabadult" lányok: miért nem vártak a házasságig. Csak mutatóban néhányat:

- Én nem kívántam. De csúfoltak: nem vagyok modern. Kinevették, hogy szűz vagyok.

Egyre fokozódó kisebbségi érzésemben be akartam bizonyítani, elsősorban magamnak, vagyok én is olyan modern és vonzó, mint barátnőim. Különbözik a környezetemben minden lány ezt teszi.

- Én csak így tudtam megtartani a fiúmat. Azt magyarázta, egészségi okokból szüksége van szexuális életre. Inkább odaadtam magam neki, sem hogy valami rossz nő ágyába kergessem.

- Azt hallottam, jó azt előbb kipróbálni: összeillünk-e a legfontosabb ponton.

- Úgy hallottam, idegbetegséget okoz a nemi ösztön elfojtása. De amióta szexuális életet élek, sokkal idegesebb vagyok, mert félek, hogy teherbe esem, vagy a fiúm összeszed valamit és én is megkapom. Manapság már az AIDS-vírusa is fenyegethet s tudtommal ez a betegség halálos lehet. Még nem gyógyítható. A védőtabletták pedig egész hormonháztartásomat összezavarták. Egyre hízólok és álmatlanság gyötör. Igazság ez? A fiúm a gyönyör s enyém a gond s a baj. Ővé a tapasztalat s enyém a következmény.

- Magam sem tudom, hogy történt. Egy ágyjelenetekkel megtűzdelt, szexis filmet láttunk, aztán egyszer csak túl voltunk rajta. Egyébként csalódtam a szexuális életben.

- Én biológiát tanulok az egyetemen. A barátom most orvostanhallgató: szegények vagyunk mindketten. Hat, nyolc évet is kellene várnunk, míg szabályosan összeházashatunk. Szívvel szeretjük egymást és tudjuk, hogy nemi életet parancsoló hormonjaink is vannak. Megadtuk magunkat hormonsorsunknak.

Talán ennyi is elég. Nos, mit mond minderről a házasságtudomány? Azt, hogy nemcsak hormonjaink hatnak ránk, hanem szellemi-lelki, hitbeli magatartásunk is visszahat hormonjainkra. És így nem vagyunk egészen kiszolgáltatva hormonsorsunknak.

De álljon itt egy fiú vallomása is, amely ezt bizonyítja: *"Amikor megismerkedtem vele, elkezdtem a szokásos játékot vele is. De ő egyszerűen azt mondta: nem, bár tetszem neki. De ha vele akarok járni, tartsam tiszteletben. Életemben először szégyelltem magam. Megláttam a tiszta szerelem lendületét. Ezen az estén, amikor lefeküdtem, sírtam. És lelkem mélyéből megköszöntem Istennek, hogy segítségemre jött. Megváltozott az életem."*

A legtöbb szakember egyetért abban is, hogy ha nem nyomják el, nem fojtják le a szexust, hanem helyesen lényegítik át: sportba, munkába, tanulásba és így vezetik le a feszülő nemi erőket, vagy ha valaki számára élő és igazi eszménykép Jézus Krisztus - akkor és annak nem káros az egészségre az önmegtartóztató élet. Hadd idézzük a költőt - Weöres Sándort: *"Ha vágyaidat kényezteted: párzanak és fiadzanak. Ha vágyaidat megölöd, kísértetként visszajárnak. Ha vágyaidat megszelídited: igába foghatod őket és sárkányokkal szánthatsz és vetehetsz, mint a tökéletes hatalom maga."* Dr. Németh György írja "Lelki egészségünk" c., 1973 óta többször megjelent könyvében: *"Semmi hátránnyal nem jár, ha a fiatalember, vagy leány egy ideig ösztönein uralkodni tud és szerelmének beteljesedését az igazinak tartogatja"*.

Ki kell azt próbálni? - Nos, az ún. próbaházasság nem valóság. Ki lehet-e próbálni 50 méterről egy ejtőernyőt? Négymotoros repülőgépet - egy motorral? Néhány ellopott szőlőszemből meg lehet-e állapítani: milyen bor lesz abból 30 év múlva? Efféle előkísérlet sohasem azonos a házasságban átélhető szexuális élménnyel.

Bűntudat, de legalábbis lelkiismeret-furdalás kíséri, zavarja és keseríti. És ez a testi-lelki bujkálás lesz csak igazán az idegbetegség forrása. Másoktól tanult nemi ügyeskedéssel későbbi házastársát zavarhatja, sőt taszíthatja. Ezen a területen is: mindenki más. Aki sokat kóstolgat előre - az a terített asztalnál már nem éhes. Sőt előfordul, nem is tud enni. Aki túl gyakran "szeret", az egyszer sem szeret. Aki túl gyakran melegszik meg kis rőzsetűzek mellett, egyszer se melegedik fel. Aki túl sokat edz, az biztosan elveszíti a versenyt. S ha valóban mindenki ezt tenné is, nem biztos, hogy az a jó, amit mindenki tesz. Ha egy

országban mindenki vérbajban betegednék is meg, az akkor se lenne természetes. Betegség maradna az akkor is.

Meggondolandó az is, hogy a legtöbb fiatal fiú a legképtelenebb helyeken lopott, gyors pásztorórákon csak a maga örömeire gondol. Az előkészítő erosz elmarad. A szexuális élet egyik alapfeltétele, a zavartalanság és nyugalom hiánya miatt nem viselkedhet úgy, mint egy gyöngéd férj, közös otthonukban. Vad mohóságban, társát akaratlanul is csak tárgyként használja, mert még nincs összhang érzései és érzékisége között. **Csak** kielégülésre vágyik (a lány legtöbbször kielégülésre is). S így egy életre hideggé (frigiddé) teheti. Sok kalandja rossz emlékével a házasságba menekülő férfi - aki a nőt csak "fogyasztási cikknek" tekintette - gyakran nem hisz feleségének. Betegesen féltékeny, s ezzel rontja el házasságukat. Vagy - ugyanúgy él feleségével, mint azt sietős légyottokon tette, s ezzel teszi hideggé. Vagy nemi életéhez úgy hozzákapcsolódott a félelem, a bujkálás, hogy ha ez a "hangulat" hiányzik - tehetetlen. (Impotens.) Ha pedig azt a hangulatot akarja megteremteni: betegesen természetellenes lesz.

Vonatkozik ez a nőre is. Tudott dolog az is, hogy a gyönyört, percjellege miatt majdnem mindig szomorúság, levertség követi. Ezt házasságban fel lehet oldani a lélek és a szellem többletével, az otthon melegével, zavartalan, meghitt beszélgetéssel. De szüntelen így válni el, sietős pásztorórák után? Csoda-e, hogy az ilyen kapcsolatok minden erőlködés ellenére legtöbbször elromlanak, majd felbomlanak. Minden ún. "biztos" szer ellenére is, valami hiba, mulasztás folytán a lány teherbe eshet. Ilyenkor három rossz közül választhat:

Nagy "szabadságának" vége az, hogy kényszerűségből férjhez megy barátjához, ha az (s legtöbbször) kényszeredetten elveszi s nyíltan, vagy titokban egymás ellen keseregnek, mert ürmös esett a mézbe. Szabadságuk eredménye: csapdának érzik házasságukat. Csak egy példa Sulyok Katalin könyvéből. (Úgy szeretnék férjhez menni.) *"Mikorra várja? - Két hónap múlva. - Nem örül neki? - Beletörődtem. - Az esküvő mikor volt? - Két hete. - Nem akarta a gyereket? - Se a gyereket, se a férjet. - Nem védekezett? - Ugyan hol védekeztem volna? Az erdőben? - Erdőbe jártak? - Tud jobbat? - Gondolt arra, hogy terhes maradhat? - Reménykedtem, hogy megúszom. A férjem sem akart még nőszülni. - Négy hónapig gondolkoztak? - Négy hónapig veszekedtünk. Addig-addig bögttem, míg ő azt mondta, esküdjünk meg. Pedig ő is tudja, ezzel tönkretettük mindkettőnk életét. - Szeretik egymást? - Amíg nem volt gond, nagyon szerettük egymást. Találkoztunk mindennap, sétáltunk, moziba mentünk, táncoltunk. - És most? Majdnem mindig veszekszünk."*

Vagy megszüli gyermekét házasságon kívül. S ha ez már jogi megkülönböztetéssel nem is jár, lélektanilag mégsem lesz könnyű a helyzete: a házasság egészséges segítségével nélkül kell felnevelnie gyermekét, talán zavaros szociális helyzetben. Esetleg "mostoha" mellett.

Vagy: művi úton megszakíthatja terhességét, ami nemcsak testileg, de lelkileg is súlyosan megviseli. S legtöbbször megzavarja társához fűződő kapcsolatát is. Sajnos hazánkban évente 3-4 ezer középiskolás lányon hajtanak végre művi abortuszt. Talán közülük soknak soha többé nem lehet gyermeke. Vagy koraszülöttet hoz a világra. Megéri?

Amikor a túl korai szexualitás, vagy inkább genitalitás ellen szólunk, nem megtagadni szeretnénk valamit a fiataloktól, valamit, amit már meg tudnak tenni, hanem meg szeretnénk védeni őket sokféle kintől, keserűségtől, a későbbi házasságra is kiható csömörtől. Megtartani szeretnénk őket *"az érett szerelemre és mély érzelmi élményképességre"*. (Affemann.) Már csak azért is, mert sok infantilis, fejlődésében visszamaradt, gyerekes személyiségről kiderült már, hogy szellemi-lelki növekedésében azért akadt el, mert túl korán

kezdett szexuális életet és az akkor minden pszichikus energiáját felemésztette. Buda Béla is ezt írja: *"Azt tanácsoljuk a serdülőknél, hogy a szexuális élet megkezdését meggondolatlanul ne siessék el"* (Párvalasztás). Tegyük hozzá: a gát nem akadályozza a folyó folyását, hanem szabályozza, hogy az hajózható legyen s erőműveket hajtva, átadhassa mederbe fogott energiáit.

Egyébként egy sajátos jelenségnek lehetünk a tanúi. Egyre több jel arra mutat - szerte a világon - hogy az elgépiesedett szexusból kiábrándult ifjúság nem kis nosztalgiával fedezi fel újra a szerelmet s fordít háttal "a személytelen szex"-nek, amely már önmagában is ellentmondás. Tulajdonképpen *A Szerelem* ellenforradalmának, legalábbis kezdetének lehetünk a tanúi. Már irodalma is van. (Pl. G. Leonard: *The End of Sex*. H. Mifflin. Co. Boston. 1983.)

Végül utalnunk kell az alapvető részben elmondottakra: a szexus a szeretet "vérének" csak egyik összetevője. S a házasságnak is csak egyik része, a lelki és szellemi mellett. Ezért összehasonlíthatatlanul más a házasságon kívül és a házasságon belül megélt szexuális élet. Ahogy más a barack íze, amikor még zöld, más az egri bikavér aromája, ha murci, és más a nap melege hajnalban és délben. Érdemes várni vele. Azáltal emelkedünk az állatok fölé, hogy ösztöneinken úrrá tudunk lenni. Önmagunk fölé pedig akkor emelkedhetünk, ha tudjuk és meg is tapasztaljuk, hogy a testünk a Szent Lélek temploma - ahogy Pál apostol írta a korinthusiaknak (I Kor 3,16).

Egy Ádám mondta el: - Másfél évig jártunk jegyben Évámmal. Nem kis erőfeszitésembe került s nem egy álmatlan, de átmádkozott éjszakámba, hogy megvédjem fel-fellobbanó vágyamtól. Házasságunk első heteiben egyszer meghatottan mondta feleségem: - *"Ha nagyon akartad volna, odaadtam volna magam, de csak azért, hogy el ne veszítselek, de köszönöm, hogy jobban szeretted magadnál. Adjon meg érte az Isten."* Ez volt életünk egyik legszebb, legmeghittebb órája.

De legyen itt az utolsó szó Ady Endréé:

"Szépség, tisztaság és igazság,
Lekacagott szavak,
Óh, bár haltam volna meg akkor,
Ha lekacagtalak.

Szüzesség, jóság, bölcs derékség,
Óh, jaj, be kellettek.
Hiszek Krisztusban, Krisztust várok.
Beteg vagyok, beteg."

(Hiszek hitetlenül Istenben.)

***Az anyaság: áldott állapot
alig van nyelv, mely ekkora tisztelettel emlegetné a
gyermekvárás idejét, mint a magyar,
és alig van nép, mely ekkora mértékben vétkezne
saját jövője ellen .***

Szent-Gály Kata

NÉHÁNY SZÓ AZ EGYENRUHÁRÓL

Igaz ugyan a közmondás, hogy "nem a ruha teszi az embert" s az is igaz, hogy a cserkészegyenruha nem biztosítja a cserkészjellemet, mégis fontosnak tartom a cserkészegyenruha viselését. Ebben a rövid cikkben néhány a cserkészegyenruhát érintő kérdésre szeretnék választ adni.

♦ **Miért viseljük cserkészegyenruhát?** A magyar cserkészegyenruha nemcsak hovatartozásunkat mutatja meg, hanem ösztönzi viselőjét a cserkészszellem ápolására is. Emlékeztet ugyanis a cserkészfogadalomban vállalt köteleességre és az "emberebb ember és magyarabb magyar" eszményére. Ezért fontos, hogy a cserkészvezetők *szabályos* cserkészegyenruhában jelenjenek meg a foglalkozásokon. A példaadás jelentőségét itt sem lehet eléggé hangsúlyozni. --- Nekünk, külföldi magyar cserkészeknek a magyar cserkészegyenruha viselése örömünk és hálánk kifejezése is lehet, hiszen miután Magyarországon a cserkészetet betiltották, több mint negyven éven át csak mi viselhettük a magyar cserkészegyenruhát és mi képviselhettük a magyar cserkészetet. Most pedig annak örülhetünk, hogy a Kárpát-medence magyar cserkészeivel együtt közel 30.000 cserkész viseli ezt az egyenruhát. De ezen túl, a cserkészegyenruha viselésével a világ legnagyobb ifjúsági mozgalmához való tartozásunkat is kifejezzük. --- A cserkészegyenruha viselése továbbá kiegyenlítőként hat a különböző gazdasági és társadalmi osztályokból származó cserkészek között. Hozzásegít ahhoz, hogy a másokban a személyt, az embert, a cserkésztestvért becsüljük, tiszteljük, és szeressük.

♦ **Mikor viseljük cserkészegyenruhát?** Általában minden cserkészfoglalkozáson és összejövetelen, hacsak valami különös körülmény mást nem javasol. Amikor viszont fennáll a veszély, hogy a cserkészingünk nagyon bepiszkolódik, trikót használhatunk. Táborokban szokássá vált a trikó és cserkésznyakkendő viselése. Néhány csapat monogramjával ellátott trikót gyártat, ami nagyban hozzájárulhat a csapatszellem kialakulásához ill. erősítéséhez. Lányok a táborban viselhetnek barna szoknyanadrágot. A parancsnok szükség esetén (játék, portya, hideg, esős idő, bozótos, kullancsokban bővelkedő terület, vagy konyhaszolgálat idején, stb) engedélyezheti a hosszú nadrág viselését is.

♦ **Milyen a szabályos cserkészegyenruha?** Napjainkban fontos erre a kérdésre is választ adni, mert sokan túl nagy hajlandóságot mutatnak arra, hogy "megtervezzék" saját egyenruhájukat. Ha pedig mindenki másfajta "egyenruhát" visel, akkor valójában nem beszélhetünk egyenruháról. A szabályos cserkészegyenruha leírása megtalálható a *Cserkészkönyv* első kötetének 74-77 és a *Lány Cserkészkönyv* 29-30 oldalain. Itt csak két dologra szeretném felhívni olvasóim figyelmét. A **cserkészsapka** egyenruhánk szerves része és legjellegzetesebb darabja. Leginkább a sapkánk különböztet meg bennünket más nemzetek cserkészeitől. Ünnepeles alkalmakkor tűzzünk árvalányhaját a sapkánkon levő boglárba. Ugyancsak a cserkész egyenruhához tartoznak a **jelvények** is: Hungária, csapatjelvény, próba és különpróba jelvények, vezetői képzés jelvények, megbiztatási jelvények és emlékjelvények. A gyerekek szívesen viselnek jelvényeket, mert joggal büszkéek teljesítményükre, amelyre a jelvények utalnak. Ne törjük le lelkesedésüket azzal, hogy "karácsonyfának" bélyegezzük őket. Ügyeljünk arra, hogy a jelvényeket a megszabott helyen viseljék. Nem-cserkész jelvényeknek viszont nincs helye a cserkészegyenruhán. Szerintem fontos, hogy időnként egyenruha szemlét tartssunk. A szabályos egyenruhát viselők megdicsérelésével elősegíthetjük a szabályos egyenruha terjedését. Nehéz gazdasági körülményben élő cserkészeinknél viszont eltkinhetünk a szabályos egyenruha megkövetelésétől. Ilyen esetekben esetleg meg kell elégednünk a cserkészing

és nyakkendő viselésével. A cikkem végén közlök egy egyenruhaszemle-pontozólapot. Az egyenruha szemle pontozási eredménye része lehet az őrsi pontozásnak.

♦ **Hogyan szerezzük be a cserkészegyenruhát?** Cserkészboltjainkban már kapható szinte minden felszerelési cikk, ruhák, jelvények, stb. Csapatok vagy testvércsapatok létesíthetnének "egyenruhabankot" a szegényebb cserkészek számára, ahol össze lehetne gyűjteni a kinőtt egyenruhadarabokat vagy ahova a csapatból kiváló cserkészek leadhatnák egyenruháikat. Néhány országban, a helyi cserkészegyenruha egyes részei eléggé hasonlítanak a miénkhez, s így azokat is használhatjuk.

Ismétlem, tudom, hogy nem az egyenruha teszi a cserkészt. Ugyanakkor az is szilárd meggyőződésem, hogy a szabályos cserkészegyenruha viselése hozzásegíthet a cserkész jellem kialakításához, mert ránevel arra, hogy merjünk a tömegeből kilépni, merjünk mások lenni, s ha kell, az árral szembe úszni.

EGYENRUHASZEMLE-PONTOZÓLAP

Név: .....

Csapatszám:.....

Őrs: .....

1. Általános benyomás (1)	.....
2. Cserkészing (1)	.....
3. Cserkésznyakkendő (1)	.....
4. Nyakkendőgyűrű (1)	.....
5. Cserkésznadrág/szoknya (1)	.....
6. Cserkészőv (1)	.....
7. Térdharisnya (1)	.....
8. Cserkészsapka (1)	.....
9. Barna félcipő (1/2)	.....
10. Jelvények: Hungaria (1/2)	.....
Csapatszám (1/2)	.....
Próba v. rangjelzés (1/2)	.....
Összesen (10)	.....

Dátum:.....

Szemlélő:.....

Fischer Viktor cscst.

JELES NAPOK 1995-BEN

1100	895	Honfoglalás
900	1065.05.07	Boldog Gizella halála
	1095.06.29	Szt. László halála
825	1170.03.31	Boldog Erzsébet halála
	1170.04.30	Boldog Árpádházi Zsófia halála
	1270.01.20	Boldog Özséb halála
	1270.05.03	IV. Béla halála
475	1520.08.21	II. Szulejmán elfoglalja Nándorfehérvárt
425	1570.10.04	Pázmány Péter születése
375	1620.05.01	Zrinyi Miklós, költő születése
275	1720.05.15	Hell Miksa csillagász születése
200	1795.06.02	Kármán József halála
	1795.03.25	Vásárhelyi Pál mérnök születése
	1795.05.20	Martinovich Ignác kivégzése
	1795.05.23	Kazinci Ferencet halálra ítélik
	1795.10.25	Bezerédy István születése
175	1820.04.07	Klapka György születése
	1820.12.13	Széchenyi Ferenc a Nemzeti Múzeum alapítója halála
150	1845.03.06	Megjelent Petőfi Sándor János vitéze
	1845.05.12	Batsányi János halála
	1845.07.04	Szinnyi Merse Pál születése
	1845.08.27	Lechner Ödön születése
	1845.09.09	Acsády Ignác történetíró születése
	1845.11.01	Teleki Samu gróf afrikai kutató születése
125	1870.01.03	Ranschburg Pál születése
	1870.07.24	Tolnai Vilmos irodalmár születése
	1870.04.30	Lehár Ferenc születése
	1870.05.25	Edvi Illés Aladár festőművész születése
	1870.07.23	Cholnoky Jenő földrajztudós születése
	1870.10.28	Batthány-Strattmann László orvos születése
100	1895.01.17	Mécs László születése
	1895.03.22	Illés Béla születése
	1895.07.20	Moholi Nagy László születése
	1895.09.28	Veress Pálné halála
	1895.11.18	Magyarországon engedélyezik az egyetemet a nőknek
	1895.12.12	Jedlik Ányos halála
	1895.12.17	Irinyi János halála
90	1905.04.11	József Atila születése
80	1915.09.03	Vaszary Kolos halála
75	1920.09.09	Bodnár Gábor születése
	1920.02.02	Szinnyi Merse Pál halála
	1920.02.24	Hitler megalapítja a nemzetiszocialista pártot
	1920.03.01	Horthy Miklóst kormányzóvá választják
	1920.03.19	Az USA ratifikálja a versaillesi szerződést

	1920.03.27	Slachta Margit lesz a első magyar képviselőnő
	1920.05.13	Lóczy Lajos halála
	1920.05.20	Ábrányi Emil halála
	1920.06.04	Trianoni béke
	1920.06.15	Megjelenik a MCS első száma
	1920.07.16	Benczúr Gyula halála
	1920.09.01	A Vitézi Rend alapítása
	1920.11.07	Endrődi Sándor halála
70	1925.05.08	Az első magyar cserkészisztiképző tábor kezdete Magyarországon
60	1935.12.17	Kaszap István halála
50	1945.01.05	Szabó Dezső halála
	1945.01.20	Moszkvában aláírják a fegyverszünetet
	1945.01.24	A budai várpalota lángba borul
	1945.01.27	Szerb Antal halála
	1945.02.04	Megkezdődnek a jaltai tárgyalások
	1945.02.13	Buda orosz kézre kerül
	1945.02.13	A jaltai konferencia határozatait nyilvánosságra hozzák
	1945.03.16	Fricsay Richard halála
	1945.04.02	Apor Vilmos halála
	1945.04.02	Prohászka szobrának ledöntése Budapesten
	1945.04.04	Nemzeti gyásznapi
	1945.04.25	Az UNO alakuló konferenciája
	1945.05.08	Németország feltétel nélkül kapitulál
	1945.08.01	Csontos Gyula halála
	1945.08.06	Az első atombomba felrobbantása
	1945.09.26	Bartók Béla halála
40	1955	Az első regös tábor
	1955	Jamboree (8), Kanada
	1955.03.19	Károlyi Mihály halála
	1955.04.18	Einstein Albert halála
	1955.06.29	Szekfü Gyula halála
30	1965	Teleki Pál Cserkészház, New Brunswick
25	1970	Kosztér Atya halála
	1970	Váci Mihály halála
	1970	Veres Péter halála
	1970.06.23	Fekete István halála
20	1975.03.03	Németh László halála
	1975.03.23	Bátori József, Sch. P. halála
	1975.05.06	Mindszenty József halála
15	1985.12.	Genetta János halála

A fenti listát az általam elérhető legjobb források alapján állítottam össze. Valószínű azonban, hogy vannak benne hibák vagy mulasztások. Hálás lennék minden javításért és kiegészítésért. A lista az esetleges megemlékezéseken kívül felhasználható magyarságismereti vetélkedőkre is.

Ádám Atya

HAZAMENTEK

WEIDLICH GÉZA cscst

1991. november 16-án - nyolc nappal 86. születésnapja előtt - költözött az örök hazába Weidlich Géza cserkészcsapattiszt, a Magyar Cserkészszövetség egyik legkedvesebb, legnemesebb és talán legrégebb tagja. Gézabá 1915-ben tette le a cserkészfogadalmat mint a BUDAI IFJÚSÁGI KONGREGÁCIÓ (B.I.K) híres csapatának tagja. Változatos életén keresztül mindvégig hasznos és lelkes munkása volt az általa nagyon szeretett magyar cserkészletnek.

A gödöllői jamboreen a tábor rendőrség tagja volt. Erdély rövid felszabadulása alatt a Kolozsvári Vasúti Főműhely ifjúságának csapatát vezette, akikkel 1944 augusztusában Gelenczén (Kézdivásárhely és Kovászna között) táborozott utoljára. A háború után Ausztráliába (Newcastle NSW) került. Körülötte alakult ki a 71. sz. *Kandó Kálmán* cserkészcsapat, melynek kezdetétől végéig ő volt a parancsnoka. Később mikor unokái cserkészkorúak lettek, azokkal együtt a 160 km-re lévő Sydney-i csapatokhoz csatlakozott. Már a hetvenes évek közepét taposta amikor abbahagyta a rendszeres táborozást, de látogató napokon bebújt a régi, féltve őrzött mundérba és csak a tábotűzet befejező szeretetkör után gondolt a hazamenetelre. Nélküle nem volt magyar nemzeti vagy cserkész ünnepély. Géza bá igazi magyar cserkész - MAGYAR és CSERKÉSZ - volt. Emlékét híven őrizzük. Nyugodjék békében! (Goór Gyurka nyomán, Szerk.)

FERENTZY TIBOR

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség nagy barátja medcséri FERENTZY TIBOR 1993. május 22-én reggel visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Marosvásárhelyen született 1923. szeptember 7-én és a református gimnáziumban való érettségi után 1941-ben, beiratkozott a kolozsvári egyetem jogi szakára. De a háború szele belesodorta a szovjet elleni harcba. Három és fél évi hadifogság után tért haza. De a "haza" osztályidegennek minősítette s ezért kivándorolt, ám sohasem felejtette el, hogy magyar, hogy székely.

1951-ben Ausztriából sikerült kijutnia Kanadába és sok viszontagság után feleségével, Forgách Ilonával együtt a vendéglátóiparban találták meg életük fenntartóját. Rövid idő alatt az első muskátlis, gólyafészkes Csárda megnyitotta kapuját. Ezt követte évek múltán a második, majd a harmadik Csárda. Ezek azonban nem útszéli, szalmatetőss vendéglők hanem válogatott ínyesmester teremtette magas színvonalú éttermek voltak, illetve még ma is azok. Válogatott finomságokkal várják a kedves vendégeket: halk magyar cigányzenével szolgálnak, magyar vendégszeretettel.

A Csárda helyiségeiben nőtt nagygyá az Erdélyi Baráti Kör, mely ezrével küldte a szeretet csomagokat az árvízsújtotta Erdélybe, a földrengéspusztította kárpáti havasok alá. Ferentzy Tibor hihetetlen jó szívvel és energiával nagylelkűen támogatott minden erdélyi ügyet. Segítőkézsége azonban kiterjedt a torontói magyar intézményekre is.

A KMCSSZ Nagytanácsának is tagja volt. A cserkészletet fiain keresztül, de a cserkészszeme ragyogásán át szerette: Emberebb embert és magyarabb magyart akart ő is nevelni. Sokszor főzött cserkész táborokban vagy néha vasárnaponként nagy kondérban vitte ki a kosztot a táborba. A Szövetséget nemcsak munkájával, hanem nagylelkű anyagi

hozzájárulásaival is támogatta. Tiborbá valóban élte a harmadik cserkésztörvényt: *A cserkész, ahol tud, segít!*

Amikor dicsérték nagylelkűségéért, elhárította magától a dicsérő szavakat, mondván: "Ne tömjénezzetek, inkább utánozzatok!" Ferentzy Tibor emlékét kegyelettel őrizzük. Isten álja meg jószágáért és adjon neki örök nyugalmat. (Havas József cikke nyomán, Szerk.)

Nt. Dr. v. HEFTY LÁSZLÓ cscst.

Budapesen született 1930. április 4-én. Őt is a második világháború utáni összeomlás vetette ki családjával együtt szülőföldjéről. Cserkészsé a menekülttáborban lett. Amikor táborukat Plattingba tették át, a passau-i magyar gimnázium tanulójaként, belépett a passau 9. sz. Teleki Pál cserkészcsapatba. Hamarosan olyan jó vezetőnek mutatkozott, hogy őt tették meg waldwerkei vízcserkészek vezetőjének, hiszen már korábban részt vett a waldwerkei első magyar vezetőképző táboron. Attól kezdve pedig minden alkalmat megragadott, hogy kiváló vezetővé legyen. Egyidőben arra is volt ereje, hogy a plattingi német vízcserkészeket irányítsa.

A szétvándorlások idején az ambergi kivándorló központban szervezett cserkésztevényt, hogy a mozgalmat a magyarok minél több helyre magukkal vihessék a világba. Ő maga szüleivel és testvéreivel Amerikába került, ahol evangélikus teológiát végzett és 1954-ben szentelték lelkésszé. Előbb Clevelandban, majd New Jersey spanyoljai között lelkészkedett és közben spanyolul tanult.

Cserkészkapcsolatai mindenkor élők voltak. Szinte nem lehetett olyan megmozdulása az 1950-ben amerikai székhellyel újjászerveződött külföldi cserkésztevénynek, amiből ki ne vette volna részét. Egyik szervezője volt a külföldi magyar cserkésztevény 10 éves jubileumi ünnepeinek. Akkor búcsúzott Észak-Amerikától. A Lutheránus Világszövetség Argentínába küldte missziós szolgálatra, amiben Leskó Béla utóda lett. Létrehozta a *Krisztus Keresztje* gyülekezetet, *Hitünk* címen egyházi lapot indított, majd az argentinai missziós konferencia elnöke lett. Közben rendszeresen látta az uruguayi és paraguayi, lelkésznélküli magyar gyülekezetek lelki gondozását is. Még tanulni is volt ideje: 1988-ban teológiai doktorátust szerzett. Dél-Amerikában a körzeti főnökségtől kezdve a legkülönbözőbb tisztségeket viselte a külföldi magyar cserkésztevényben. (Bodnár Gábor)

Hefty László, a Vitézi Rend és a Johanita Rend tagja, többszörösen kitüntetett cserkészvezető, 1993. május 26-án Barilocheban (Argentina) 63 éves korában elhunyt. Lelkesi és cserkészfogadalmához híven életét, Istennek, hazájának, embertársainak és a magyarságnak szolgálatában töltötte. Gyászolják: családja, rokonsága, barátai, egyháza, és a Külföldi Magyar Cserkészszövetség. Az Örök Világosság Fényeskedjék Neki! (Chászár Ede)

Dr. GERENCSÉR ISTVÁN Sch. P. cscst.

1993. július 21-én halt meg Buffaló melletti othonában Gerencsér atya, aki a Külföldi Magyar Cserkészszövetség egyik legszínesebb egyénisége volt. Erdélyben született Kolozsvárott 1913-ban, ott ismerkedett meg a piarista renddel, szülővárosa gimnáziumának diákjaként. A család később Budapestre költözött. A rendkívül tehetséges, sokoldalú érdeklődést mutató ifjú ott lépett be a piaristák közé. Felszentelése és a tanári diplomája megszerzése után több hazai gimnáziumban tanított, a második világháborúban tábori lelkészként szolgált. Az 1945-ös összeomlás után nyugtalan, folyton kutató szelleme nyugat felé vitte. Több-

kevesebb időt töltve Ausztriában, Németországban, Spanyolországban, eljutott az Egyesült Államokba. Buffalóban állt meg végleg, ott alapította meg iskoláját saját elgondolása szerint a tehetséges gyermekek számára. Kiművelt emberfővel akarta előbbre segíteni a világ boldogulását.

Fiatalkorától odaadó cserkész volt. Pappászentelése után, tanárként teljes lendülettel vetette be magát a cserkészmunkába. Cserkészként is megmutatkozott benne az örökké kereső ember. Sík Sándorral valotta: "több lenni mai kis magadnál". Csatlakozott a HÖKHöz, ahol a magyar cserkészlet népi megújulása elkezdődött. Debreceni diákjai rajongtak érte, majd amikor rendjének kolozsvári iskolájában tanított, a cserkészletet szinte már hivatásos módon űzte. A háború után nagy hatással munkálkodott Németországban. A guttenburgi lelkigyakorlatos házban élve, szorgalmazta a nyugatra szorult cserkészlet újjáépítését. Amerikába érkezve első dolga volt, hogy felkeresse cserkészbarátait. Derbyben, az Erie-tó partján a piarista közösség (Gerencsér atya) adott először helyet cserkész táboroknak. Ez folyt tovább, talán még hatékonyabban, amikor Buffalóban megalakult a Calasantiusk iskola, és mi magyar cserkészek ott tartottuk tisztii konferenciáink sorát évekig.

Alelnöke, majd társelnöke volt a Külföldi Magyar Cserkészszövetségnek. A vezetőképzőtáborokban előadóként súlyos gondolatait adta tovább a tisztjelölteknek a magyar sorskérdésekről. Elévülhetetlen érdemei vannak a fillmorei Sík Sándor Cserkészpark létesítésében, ahol jó amerikai kapcsolataival, de anyagiakkal is hathatósan segített. Életének utolsó öröme volt súlyos betegségében, hogy Erdélyben újra életrekelt a magyar cserkészlet. Esméit, emléket híven őrizzük. R.i.p. (Bodnár Gábor)

A sír mélye sötét.

De a feltámadás híte beraggogja:
mi úgy búcsúzunk,
hogy találkozni fogunk,
s úgy halunk meg,
hogy teljesebb életre születünk.

Ne csak imádkozunk halottainkért,
küldjük utánuk azt a köszönetet is,
mellyel oly sokszor adósak maradtunk.

Az élet nagyobbik része
a halál után kezdődik.

TÁJÉKOZTATÓ A KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZETRŐL

MI A KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZET?

A magyar cserkészzet célja a rábizottak emberré és magyarrá nevelése valláserkölcsi alapon az ISTEN, HAZA, EMBERTÁRS és MAGYARSÁG szolgálatára. A tíz CSERKÉSZTÖRVÉNY megtartására a cserkészek önkéntesen vállalkoznak s fogadalmukban megígérik, hogy erejükből telően igyekeznek azok szerint élni. A cserkésztestörvények képezik a cserkész személyleírását. A törvények nem tiltó jellegűek, hanem az emberséges élet élésére ihletik és vonzák a cserkészeket. A vezetők is természetesen ezen törvények szellemében vezetik a rájuk bízott cserkészeket. "A vezetés elsősorban példa" (Teleki).

A CSERKÉSZTÖRVÉNYEK

1. A cserkész egyeneslelkű és feltétlenül igazat mond.
2. A cserkész híven teljesíti kötelességeit, amelyekkel Istennek, Hazájának és embertársainak tartozik.
3. A cserkész ahol tud, segít.
4. A cserkész minden cserkésztestvérének tekint.
5. A cserkész másokkal szemben gyöngéd, magával szemben szigorú.
6. A cserkész szereti a természetet, jó az állatokhoz és kíméli a növényeket.
7. A cserkész feljebbvalóinak jó lélekkel és készségesen engedelmeskedik.
8. A cserkész vidám és meggondolt.
9. A cserkész takarékos.
10. A cserkész testben és lélekben tiszta.

A CSERKÉSZ PRÓBARENDSZER

A cserkésznevelés eszköze a próbarendszer. A próbarendszer alapjai a Biblia, a magyar kultúra, a cserkésztestörvények és a cserkészismeretek. Cserkésztestünk az egész emberre tart igényt, s ezért a cserkész tanul, helytáll, térít-szolgál. Próbarendszerünk témaköreit a jellemnevelés, a cserkészstudás, az embertársak szolgálata, a magyarságismeret és a testi teljesítmény képezik. A cserkészeket "játszva tanítjuk", így nem feltűnő részükre a nevelés. Alapvető emberi erőnyeket próbálunk elsajátíttatni cserkészeinkkel, például az őszinteséget, a pontosságot, az udvariasságot, a segítőkészséget, a megbízhatóságot, az állhatatosságot, a megbocsátást és a becsületességet. Minden foglalkozás a jellemnevelést szolgálja. A természetben való foglalkozások (portyák, kirándulások, táborok) nevelő hatása a legjobb.

AZ ŐRSI RENDSZER

A cserkészmódszer másik jelentős része az őrsi rendszer. Az őrs 4-6 cserkészből álló kis csoport, egy képzett tizenéves cserkész vezetésével. Az őrsi egységben való működésen keresztül megtanulják cserkészeink, hogyan kell közösségben működni. Az őrsben az egyén nem olyan mint a tégl a falban, hanem mint összetartó szem a láncban, amelynek közösséget fenntartó ereje van. Megtanulják a felelősség fogalmát, az alkalmazkodást, az egymás segítségét, és a közös cél elérésében való egyéni lemondást. Ezzel a társadalom hasznos tagjaivá válnak. Az őrsi egységen belül fiatal vezeti a fiatalabbakat. Ez biztosítja a játszva tanulást is.

VEZETŐINK:

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség vezetőinek majdnem 100%-a már külföldön született. Valamennyi vezetőnk önként, fizetés nélkül vállalja a munkát. Hozzávetőleges számítás szerint átlag évi negyven napot áldoznak a cserkészetre, fizetik a tagdíjat, a cserkészkedéssel járó költségeket, egyenruhát. Jutalmuk a jól végzett munka tudata. A cserkészvezető szilárdan hisz a cserkészesszermény diadalában, hisz a kevesek összefogó erejében, szolgálni akar, EGYÉNISÉG és EGYÉNISÉGEKET NEVEL, szembe mer szállni a rosszal. A cserkészvezető a cserkészszellem megtestesítésére törekszik mind a saját életében, mind a rábizott cserkészeknek életében.

KI LEHET CSERKÉSZ?

Magyar cserkész csak magyar származású és magyarul beszélő, ötödik életévet betöltött fiú vagy leány lehet, aki önkéntesen magáévá teszi az Isten-Haza-Embertárs-Magyarság szolgálatában megélt cserkészszemélyét és aláveti magát a cserkészszervezeteknek, a Külföldi Magyar Cserkészszövetség szabályainak és intézkedéseinek. - A szülőket is szívesen látjuk a segítő csoportokban, szülői közösségekben. - Öregcserkész munkára azokat várjuk, akik céljainkat és feltételeinket elfogadják.

A MAGYAR CSERKÉSZET RÖVID TÖRTÉNETE

Magyarországon az első cserkészcsapatot 1910-ben szervezték. Két évvel később már annyian voltak, hogy megalakíthatták a Magyar Cserkészszövetséget. Az elkövetkező években a magyar cserkészlet gyors ütemben fejlődött, bár az első világháború fékezően hatott. Az 1920-ban alakult Világiroda és 1922-ben alakult International Conference alapítói között voltunk. A Trianon utáni kemény időkben a magyarság első nagyobb nemzetközi sikere a magyar cserkészek kitűnő teljesítménye volt az 1924-ben tartott dániai jamboreen, ahol a versenyben Anglia és az Egyesült Államok mögött a harmadik helyet szerezték meg. 1926-ban rendezték a Megyeri Nagytábort, 8000 résztvevővel. 1929-ben már 852 magyar cserkész utazott ki Angliába, a harmadik jamborreera, ahol ismét kitűntek teljesítményeikkel, szerepléseikkel. Főcserkészünket, gr. Teleki Pált a Világbizottság (International Committee) tagjává választották. 1933-ban mi rendeztük a világjamboreet a gödöllői kastély parkjában. Ötvenöt nemzet 25,792 cserkésze vett részt ezen a világtalálkozón, amelyen a világ főcserkésze, Lord Baden Powell is megjelent. A Leánycserkész Szövetség szintén Gödöllőn rendezte a Pax Ting nevű leányjamboreet 1939 nyarán, négyezer cserkész részére. 1941-ben már 1000 csapathoz 60,000 cserkész működött Magyarországon, egyre nehezebb politikai és gazdasági viszonyok között. Addigi eredményeink igen jelentősek voltak. Az első népszerű népdalkönyvet (101 magyar népdal) mi adtuk ki, Kodály Zoltán előszavával, s ezzel száműztük az idegen dallamú énekeket, amelyeket az iskolákban még javában tanítottak. Megindult a szervezett falukutatás és a regösmozgalom. Népi táncscsoportjaink elsőek voltak az országban. Öregcserkészeink a munkapadoktól a parlamentig mindenütt terjesztették a cserkészszellemet és szolgálták az örök magyar érdekeket. A háború után még egy rövid ideig működött az újjászervezett Magyar Cserkészszövetség, de 1948-ban a kommunisták végül is feloszlatták.

1946-ban Nyugat-Európa menekülttáborában éledt újjá a Szövetség. Az ott alakult csapatok tevékenysége a kivándorlásokat követően főként a tengeren túlra helyeződött át. Csapatok vannak Németországban, Ausztriában, Franciaországban, Svájcban, Belgiumban, Svédországban, Venezuelában, Brazíliában, Argentínában, Ausztráliában, az Egyesült Államokban és Kanadában. Szórványcserkészeink úgyszólván a világ minden országában megtalálhatók. A nyugati világ 67 magyar iskolájának a felét mi tartjuk fenn. Vezetőjelöltjeinktől magyar nyelvből és irodalomból, földrajzból és történelemből érettségit követelünk. 1954-től 1990-ig 1400-an szereztek érettségit. Könyvkiadásunk jelentős. Főként tankönyveket, cserkészkönyveket és néprajzi munkákat adunk ki. Tánc és regőscsoportjaink elsőként alakultak a nyugati világban, és sok nem-cserkész táncscsoport magját alkották vezetőink. A központi vezetőképző táborunk (Sík Sándor Cserkészpark, Fillmore, NY) mellett Ohióban, Ausztráliában, Németországban és Brazíliában tartunk fenn parkokat. Cserkészházaink vannak New Brunswick, Garfield, Sidney, Buenos Aires, és Cleveland városokban. Világrészek, országok magyar cserkészeinek kapcsolatát erősítik folyóirataink (a Magyar Cserkész és a Vezetők Lapja), a jubileumi táborok, tanulmányi ösztöndíjak, vezetőképző, és Corvina-táborok. Öregcserkészeink a Szövetség és a csapatok munkáját segítik. Az utódállamok területén élő elnyomott magyarság emberi jogaiért küzdő szervezetek élvonalában dolgoznak, s idegen nyelvű magyar történelmi könyveket juttatnak egyetemi és más könyvtáraknak - ellenségeink propagandájának ellensúlyozása érdekében.

Az elmúlt öt évben segítő kezét nyújtottunk a Kárpát-medencében újraéledő magyar cserkészszervezetek felé. Ime három példa: 1. Cserkészirodalom: Magyarországon nyomtatott könyveink száma több mint 50.000 példány. A külföldön megjelent könyveinkből legalább 10,000

példányt küldtünk haza. 2. Vezetőképzés: 30 magyarországi tisztjelölt ösztöndíjas tanulmányútja Fillmoreba. 120 ösztöndíjas kiképzése Ausztriában. A Kárpát-medence országaiból válogatott kisebbségi magyar ösztöndíjasok számára három alkalommal rendeztünk vezetőképző tábort Magyarországon. 3. Kézpénzsegély és irodafelszerelés vásárlása az emített szövetségek számára. Ez összességében közel negyedmillió dollárba került. Mindezt természetesen csak a külföldi magyarság jóindulatával, önfeláldozó támogatásával tehetjük.

RÖPLAP

**CSAK MAGYARUL BESZÉLJEN GYERMEKÉHEZ,
KÜLDJE MAGYAR ISKOLÁBA,
MAGYAR CSERKÉSZETBE**

ha azt akarja, hogy gyermeke

**BÜSZKE LEGYEN SZÜLEIRE
BÜSZKE LEGYEN MAGYAR SZÁRMAZÁSÁRA
NAGYSZÜLEIVEL S ROKONAIVAL BESZÉLNI TUDJON
KÉT KULTÚRA RÉSZESE LEGYEN
KÖNNYEBBEN TANULJON MÁS IDEGEN NYELVEKET
ÉLETRESZÓLÓ ÉLMÉNYEKET ES BARÁTOKAT SZEREZZEN**

Két idézettel segíthetjük döntését:

Norma Joan Paul:

"Azok, akik otthon -- esetleg bizonyos mértékig az iskolában is -- más nyelven beszélnek, nagy többségükben az átlagnál jobb tanulók. Különösen azok, akik nemcsak az angolt, hanem anyanyelvüket is tökéletesen beszélik. Megállapították, hogy az ilyen gyerek fokozott elemzőképességgel rendelkezik, jobban érzi, tehát jobban is tudja a nyelvet, képzelőereje javul, értelmessége gyorsan szélesedik."

Prof. Wilder Penfield:

"Két vagy több nyelv tanulása nem gátolja egymást. A több nyelvet beszélő gyerekek más téren is intelligensebbek, szellemi képességük felülmúlja a csak angolul beszélőket."

-
- *A gyerek nem akar magyar iskolába menni? Angol iskolába sem akar, mégis mennie kell...*
  - *Nincs ideje? Televízióra van?*
  - *Nincs, aki bevigye és hazahozza? Alakítsanak "car pool"-t.*
-

További felvilágosításért forduljon a helyi vezetőkhez, az alábbi telefonszámokon:

Fiúk:

Lányok:

Ez a tájékoztató Ádám János, Bodnár Gábor, Edöcsény András, Falk Viktor, Kozma György, Szentkirályi Endre, Pál és Ödön jegyzetei alapján készült. A csapatok felhasználhatják toborzásra. Helyszűke miatt a szöveget összesűrítettem és kis betűkkel nyomtattam, de szívesen elküldöm az egész szöveget minden érdeklődőnek számítógéplemezen, hogy tetszés szerint lehessen kinyomtatni. (IBM WP51 - kérem a lemez méretének megjelölését) Ádám Atya

Jámbor Lajos-bá egyik magyarországi barátja küldött 20 drb. rézmetszet karikatúrát Lajos-báról, hogy ezzel is hozzájáruljon Lajos-bá emlékének megőrzéséhez.

Az IB úgy döntött, hogy ezt a ritka emléket darabonként 100.00 US dollárért ajánljuk Lajos-bá barátainak megvételre. A teljes bevételt a Sík Sándor Cserkészpark fejlesztésére fordítjuk. ♦ A rendeléshez kérjük a Hungarian Scout Association nevére kiállított csekket mellékelni. Ha kifogytunk a metszezből, visszaküldjük a csekket.

Rendelési cím:

Rev. John A. Adam, S.J.
Loyola Hall
Fordham University
Bronx, NY 10458-6198

ÖSZTÖNDÍJ

*A Magyar Máltai Lovagok
újra meghirdetik
„JESZENKSZKY IMRE” ÖSZTÖNDÍJUKAT
az 1993-94-es tanévre.*

Pályázhat arra rászoruló magyar
vagy magyar származású orvostanhallgató.

Érdeklődhet:
Prof. Nándor L. Balázs
P.O. Box 2271 • Setauket, NY 11733